

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/urząd/informacje-ogolne/edukacja-i-komunikacja/publikacje/seria-wydawnicza-bibli/konsument-na-rynku-ene/2182,2-Ustalenia.html>
2021-11-27, 21:51

2. Ustalenia

2.1. Przejrzystość cen energii

2.1.1. Ramy prawne

PYTANIE:

Prawodawstwo krajowe w zakresie przejrzystości cen energii

Wszyscy respondenci posiadają regulowane taryfy dystrybucji energii, a ponadto wielu posiada dodatkowo regulowany w jakimś stopniu proces zatwierdzania lub limitowania cen energii (zwłaszcza dotychczasowych cen cennikowych, a niekiedy również cen ofertowych). Takiemu nadzorowi nieodłącznie towarzyszy, nie zawsze zamierzona, pewna przejrzystość cen. Chociaż istnieją rozmaite szczególne regulacje poświęcone przejrzystości, większość respondentów nie podała żadnych konkretnych przykładów odnośnie charakteru krajowych regulacji dotyczących przejrzystości cen. Poniżej przytoczono kilka interesujących przykładów.

Przykład Holandii

Sprzedawca zaopatrujący drobnych odbiorców musi im zagwarantować stały dostęp do informacji na temat warunków i taryf.

Przykład Finlandii

Ustawy dotyczące rynku energii elektrycznej i gazu ziemnego zobowiązują sprzedawców detalicznych (dotychczasowych monopolistów) do publikowania cen cennikowych, a ponadto do informowania regulatora o tych cenach. Dodatkowo również ceny ofertowe energii elektrycznej dla drobnych odbiorców muszą być publikowane i przekazywane organowi regulacyjnemu w celu ich opublikowania.

Przykład Francji

Sprzedawcy muszą (na żądanie) podawać ceny cennikowe odbiorcom zużywającym energię

elektryczną o mocy mniejszej niż 36 kVA.

Przykład Włoch

Przejrzystość cen energii i powiązanych z nimi opłat stanowi przedmiot szczególnych przepisów wydanych przez regulatora. W ramach kodeksu dobrych praktyk w zakresie dostaw gazu zostały ustanowione jednolite kryteria mające zapewnić większą przejrzystość i porównywalność cen usług i innych opłat stosowanych na wolnym rynku (informacja o cenach jednostkowych, roczne wydatki na energię).

Przykład Norwegii

Rzecznik praw konsumentów (*ombudsman*) reguluje zagadnienie przejrzystości cen energii (sprzedawcy), a także ustala wytyczne dotyczące obrotu energią elektryczną. Głównymi kwestiami poruszonymi w tym zakresie są: wyszczególnienia na rachunku, informacje o cenach w odniesieniu do różnych poziomów zużycia, informacja o obrocie energią elektryczną.

Przykład Portugalii

Na rynku niezliberalizowanym (sprzedawcy regulowani/sprzedawcy ostatniej szansy) stosowane taryfy i ceny są zatwierdzane przez regulatora. Wszystkie informacje i przeprowadzone wyliczenia są udostępniane przez organ regulacyjny na stronie internetowej. Na rynku otwartym sprzedawcy mają obowiązek zapewnić klarowną informację na temat stosowanych taryf i cen.

2.1.2. Dostępność informacji na temat cen

PYTANIE:

Jakie ceny energii są zobowiązani publikować sprzedawcy?

Czy każdy sprzedawca ma obowiązek publikować ceny, czy też tylko dotychczasowy monopolista?

Czy sprzedawca ma obowiązek dostarczać informację na temat cen organowi regulacyjnemu lub innemu organowi? Kiedy (przed czy po zmianie ceny)?

Jakie ceny - jeśli w ogóle - muszą być publikowane?

W większości ankietowanych krajów sprzedawcy mają obowiązek publikować ceny cennikowe. Spośród 23 krajów, które odpowiedziały na ankietę, tylko w dwóch (Hiszpania, Szwecja) sprzedawcy nie są do tego zobowiązani. Istnieją jednak pewne ograniczenia dotyczące zakresu i rodzaju podmiotów, np. w Estonii publikowany jest limit ceny ważonej, a w Irlandii tylko dotychczasowy monopolista jest odpowiedzialny za publikowanie cen cennikowych.

Oдноśnie cen ofertowych - mniej niż w połowie krajów ankietowanych sprzedawcy są zobowiązani do ich publikowania (choć w kilku krajach ceny ofertowe i ceny cennikowe mogą być takie same i tym samym publikacja cen ofertowych nie ma znaczenia¹⁾. Ceny ofertowe są jednak publikowane w Danii, Grecji, Wielkiej Brytanii, Irlandii (tylko przez dotychczasowych monopolistów), na hotwie, w Holandii, Norwegii, Polsce, na Słowacji (gaz), a wkrótce w Finlandii. W niektórych krajach (np. w Finlandii) ceny ofertowe są ponadto negocjowane między sprzedawcą i odbiorcą, co utrudnia ich publikację, ale w takich przypadkach, a także w innych, niezależne lub oficjalne podmioty (publiczne lub inne) zajmujące się monitorowaniem cen podają czasem odbiorcom ceny przykładowe lub średnie.

Przykład Norwegii

Sprzedawcy mają obowiązek podawać norweskiemu organowi ds. konkurencji²⁾ ceny, które są stosowane w jednym z trzech, opisanych poniżej, najbardziej rozpowszechnionych typów umów (o ile je oferują). Z kolei organ ten publikuje podane ceny na swojej stronie internetowej. Sprzedawcy są w pełni świadomi wpływu na konkurencję jaki posiada ta lista, aktywnie wykorzystują ten fakt w marketingu i oświadczają na przykład, że znajdowali się na „jednym z trzech pierwszych miejsc przez ostatnie 6 miesięcy”.

Trzema najbardziej rozpowszechnionymi typami umów (większość sprzedawców oferuje co najmniej jedną z nich, a często dwie) są umowy oparte o:

Standardową cenę zmienną: cena ta jest powiązana z ceną z rynku typu spot, ale z uwzględnieniem opóźnienia w czasie, ponieważ ceny muszą być podawane odbiorcom na dwa tygodnie przed wejściem w życie. Ze względu na fakt, że tego rodzaju umowa była stosowana powszechnie po otwarciu rynku, stanowi ona najbardziej rozpowszechniony typ umowy stosowany na rynku gospodarstw domowych - około 65% (obejmowała wszystkich tych odbiorców, którzy nie dokonali aktywnego

wyboru sprzedawcy).

Cenę z rynku typu spot + marża: tego typu umowa podąża za ceną spotową na Nord Pool. Cena dla odbiorcy jest często miesięczną średnią ważoną tej ceny podwyższoną o marżę (wahającą się w granicach od 0,001 875 do 0,00375 euro za kWh).

Cenę stałą; umowa zawierana jest najczęściej na 1 rok lub na 3 lata.

Ponadto niektórzy sprzedawcy stosują stałą taryfę przez rok lub przez miesiąc (najczęściej od 25 do 50 euro).

Przykład Portugalii

Na niezliberalizowanym rynku energii elektrycznej (odbiorcy uprawnieni i nie-uprawnieni) taryfy są publikowane przez regulatora, który ma obowiązek ogłaszać je w dzienniku urzędowym i na swojej stronie internetowej, co najmniej 15 dni przed zmianą cen. Na rynku zliberalizowanym sprzedawcy nie są zobowiązani udzielać informacji regulatorowi ani żadnemu innemu organowi. W sektorze gazu ceny są zatwierdzane przez Generalną Dyрекcję ds. Energii.

Tabela 1. Dostępność informacji na temat cen

	Wymagane publikowanie cen cennikowych	Wymagane publikowanie cen ofertowych	Czy każdy sprzedawca jest zobowiązany do publikowania cen, czy tylko dotychczasowy monopolista?	Czy sprzedawca jest odpowiedzialny za udzielanie informacji o cenach regulatorowi lub innemu organowi?	Kiedy (przed czy po zmianie ceny)?
Austria	Tak	Nie (w większości przypadków takie same jak ceny cennikowe)	Żaden	Regulatorowi	Przed
Dania	Tak	Tak	Sprzedawca - dotychczasowy monopolista/każdy sprzedawca w zakresie cen standardowych	Regulatorowi odnośnie cen dotychczasowego monopolisty	Przed

Estonia	Tak (tylko limit średniej ważonej ceny)	Nie	Każdy sprzedawca	Regulatorowi	Po upływie 12 miesięcy
Finlandia	Tak	Energia elektryczna: tak Gaz: nie	Każdy sprzedawca	Energia elektryczna: regulatorowi lub organowi przezeń określonego Gaz: regulatorowi	Elektryczność: przed Gaz: przy zmianie cen
Francja	Tak	Nie	Dotychczasowy monopolista i każdy sprzedawca na prośbę uprawnionego odbiorcy ≤ 36 kVA	Rządowi	Przed
Grecja	Tak	Tak	Każdy sprzedawca	Regulatorowi i rządowi	Przed
Wielka Brytania	Tak	Tak	Każdy sprzedawca	Regulatorowi i Energywatch	Przy zmianie cen
Węgry	Tak (dotychczasowi monopolisci)	Nie	Dotychczasowy monopolista	Regulatorowi	b.d.
Irlandia	Tak (tylko dotychczasowi monopolisci)	Tak (tylko dotychczasowi monopolisci)	Dotychczasowy monopolista	Regulatorowi	Przed
Włochy	Tak	Nie	Dotychczasowy monopolista	Gaz: regulatorowi (średnia cena)	Gaz: co trzy miesiące
Łotwa	Tak	Tak	Każdy sprzedawca i regulator	Regulatorowi	Przed
Litwa	Tak	Nie	b.d.	Regulatorowi	Przed
Luksemburg	b.d.	b.d.	OSD	Nie (ceny ustalane przez rząd)	b.d.
Holandia	Tak	Tak	Każdy sprzedawca	Regulatorowi	4 tygodnie przed
Norwegia	Tak	Tak	Każdy sprzedawca	Organowi ds konkurencji	Przed
Polska	Tak	Tak	OSD	Regulatorowi	Przed
Portugalia	Energia elektryczna: rynek niezliberalizowany: tak Rynek zliberalizowany: nie Gaz: tak	Nie	Sprzedawca - dotychczasowy monopolista/sprzedawca ostatniej szansy (odbiorcy na rynku niezliberalizowanym)	Energia elektryczna: nie Gaz: nie	Elektryczność: b.d. Gaz: b.d.
Rumunia	Tak	Nie	Dotychczasowy monopolista	Regulatorowi	Energia elektryczna: miesięcznie Gaz: miesięcznie i po
Słowacja (gaz)	Tak	Tak	Każdy sprzedawca	Regulatorowi	Przed

Słowenia	Tak	Nie	Każdy sprzedawca	Energia elektryczna: nikomu Gaz: władzom lokalnym	Gaz: b.d.
Hiszpania*	Nie	Nie	Żaden	Nie	b.d.
Szwecja	Nie	Nie	Dobrowolnie	Nie	b.d.
Turcja	Tak	Nie	Dotychczasowy monopolista	Regulatorowi	Przed

* Uwaga: Podana tu informacja dotyczy otwartego rynku detalicznego. Istnieje również regulowany rynek detaliczny, na którym ceny są ustalane przez rząd.

Publikacja dobrowolna

Jeżeli nawet sprzedawcy nie są zobowiązani do publikowania cen ofertowych lub cen cennikowych, to jednak mogą dobrowolnie (poza dobrowolnym upowszechnianiem cen przez organy regulacyjne) publikować swoje ceny cennikowe. Czyni tak na przykład wielu sprzedawców w Austrii, podobnie w Estonii sprzedawcy publikują swoje ceny cennikowe, a w Szwecji zwyczajowo, ceny cennikowe i ofertowe są podawane na stronie internetowej sprzedawcy i na stronie internetowej Szwedzkiej Agencji ds. Konsumentów.

Czy każdy sprzedawca ma obowiązek publikować ceny, czy tylko dotychczasowy monopolista?

W dziesięciu krajach (Estonia, Dania, Finlandia, Grecja, Wielka Brytania, Holandia, Norwegia, Słowacja i Słowenia) każdy sprzedawca ma obowiązek publikować swoje ceny, a w sześciu krajach (Węgry, Irlandia, Włochy, Portugalia, Rumunia i Turcja) tylko dotychczasowy monopolista³¹. W dwóch krajach (Luksemburg i Polska) obowiązek ten spoczywa obecnie na operatorach sieci dystrybucyjnych.

Przykład Francji

Dotychczasowy monopolista ma obowiązek publikować ceny dla odbiorców nieuprawnionych, a na żądanie każdy sprzedawca musi podać ceny cennikowe odbiorcom zużywającym energię elektryczną o mocy ≤ 36 kVA. Z chwilą, gdy nastąpi pełna liberalizacja rynku, sprzedawcy będą zobowiązani informować odbiorców o cenach cennikowych.

W Austrii i Hiszpanii nikt nie ma obowiązku podawania swoich cen do wiadomości publicznej, a w Szwecji ceny są publikowane na zasadzie dobrowolności.

Gdzie są przekazywane informacje o cenach?

Zazwyczaj sprzedawcy mają obowiązek podawania cen regulatorom (w 17 z 23 krajów), jednak w niektórych krajach (Luksemburg, Słowacja - energia elektryczna, Hiszpania i Szwecja) sprzedawcy nie muszą przekazywać nikomu informacji o cenach⁴⁾. We Francji ceny regulowane są podawane rządowi i przezeń zatwierdzone, w Grecji ceny są podawane regulatorowi i dodatkowo innym organom, w Norwegii ceny są zgłaszane do organu ds. konkurencji, a na Słowacji (gaz) sprzedawcy przekazują informację o cenach władzom lokalnym.

Kiedy są przekazywane informacje o cenach?

Informacja o cenach jest na ogół przekazywana przed każdą zmianą cen, ale praktyki stosowane w poszczególnych krajach różnią się między sobą zasadniczo. Na przykład, w Rumunii sprzedawcy przekazują informacje o cenach co miesiąc, a na rynku gazu również po zmianie cen, we Włoszech sprzedawcy działający w sektorze gazu udzielają informacji o średnich cenach ofertowych (na wolnym rynku) raz na trzy miesiące, a w Estonii sprzedawcy podają informacje regulatorowi po upływie 12 miesięcy od wejścia cen w życie. Wynika to stąd, że przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą energii nie mogą przekroczyć limitu ważonej ceny, co organ regulacyjny kontroluje na podstawie informacji przekazywanych przez sprzedawców.

Przykład Finlandii

Na rynku detalicznym energii elektrycznej dominujący sprzedawcy muszą podawać do publicznej wiadomości ceny cennikowe - ceny, które są stosowane wobec ich odbiorców oraz innych, objętych obowiązkiem sprzedaży (główny bezpiecznik maks. 3x63 A lub roczne zużycie energii elektrycznej maks. 100000 kWh).

Dominujący sprzedawcy detaliczni energii elektrycznej są zobowiązani przedstawić regulatorowi ceny cennikowe przed wejściem ich w życie. W przypadku gazu ziemnego, sprzedawcy muszą przekazywać ceny cennikowe regulatorowi najpóźniej w momencie wejścia tych cen w życie.

Ostatnia nowelizacja *Ustawy o rynku energii elektrycznej*, obowiązująca od grudnia 2004 r., wprowadza nowe zasady dotyczące przejrzystości cen. Wszyscy detaliczni sprzedawcy energii elektrycznej, nie tylko najwięksi, muszą powiadamiać organ regulacyjny lub inny organ, wskazany przez niego, o cenach sprzedaży energii elektrycznej. Organ regulacyjny jest uprawniony do wydawania dodatkowych regulacji

dotyczących przekazywanych informacji na temat warunków sprzedaży detalicznej i cen, kryteriów stanowienia cen, sposobu wyszczególniania cen na rachunkach i dostarczenia stosownej informacji. Ta zmiana przepisów umożliwi organowi regulacyjnemu utworzenie specjalnego serwisu, w ramach którego będzie można dokonać porównania cen ofertowych z cenami cennikowymi dotychczasowych monopolistów.

2.1.3. Porównania cen

PYTANIE:

W jaki sposób odbiorca może porównać ceny?

Czy możliwe jest porównanie cen (różne taryfy dla różnych poziomów zużycia)?

Kto oferuje możliwość porównania cen (regulator, organizacje konsumenckie, niezależne organizacje prywatne)?

Czy w porównaniach cen uwzględniane są specjalne oferty cenowe?

Czy istnieją rejestry cen? Kto je prowadzi, w jaki sposób funkcjonują, jakie rodzaje informacji zawierają?

Tabela 2. Porównania cen

	W jaki sposób odbiorca może porównać ceny?	Czy możliwe jest porównywanie cen (różne taryfy dla różnych poziomów zużycia)?	Kto oferuje porównania cen (regulator, organizacje konsumenckie, niezależne organizacje prywatne)	Czy specjalne oferty są uwzględniane w zestawieniach cen?
Austria	Elektroniczny kalkulator taryf lub strona regulatora	Tak	Regulator	Tak
Dania	Gaz: strona internetowa OSP (tylko gospodarstwa domowe) Energia elektryczna: strona Elpristavle ELFOR (maks. 1 GWh/rok)	Tak	Gaz: OSP Energia elektryczna: ELFOR	Nie
Estonia	Strony sprzedawcy	Nie	Nikt	Nie
Finlandia	Ceny cennikowe, strony regulatora i sprzedawców Ceny ofertowe: bezpośrednio ze sprzedawcami, strony sprzedawców, VaasaEMG i inne strony internetowe	Tak, ale w pewnym ograniczonym stopniu wynikającym np. z różnych struktur taryf i braku kosztów rocznych	Ceny cennikowe: regulator Ceny ofertowe: organizacje prywatne	Tak, przez niektóre prywatne organizacje

Francja	Bezpośrednio ze sprzedawcami	Nie	Organizacje prywatne	b.d.
Grecja	b.d. (tylko jeden sprzedawca - dotychczasowy monopolista dla drobnych odbiorców)	b.d.	b.d.	b.d.
Wielka Brytania	Różnie: np. sprzedaż przez akwizytorów, telefon, prasa, Internet, itd.	Tak	Organizacje konsumenckie, w tym EnergyWatch, Stowarzyszenie Konsumentów i inne	Tylko wówczas, kiedy mogą być przeliczone na pieniądze, zazwyczaj specjalne oferty są traktowane jako dodatkowe
Węgry	Bezpośrednio ze sprzedawcami	Nie	Nikt	Nie
Irlandia	Różnie (patrz Wlk. Brytania)	b.d.	b.d.	b.d.
Włochy	Bezpośrednio ze sprzedawcami, rejestr taryf na stronach regulatora	Tak	Prywatni konsultanci	b.d.
Łotwa	Prasa, Internet	Gaz: tak Energia elektryczna: nie	b.d.	Nie
Litwa	bd.	Tak	Nikt	b.d.
Luksemburg	Bezpośrednio ze sprzedawcami	b.d.	b.d.	b.d.
Holandia	Bezpośrednio ze sprzedawcami, Internet	Nie	Organizacje prywatne	Nie
Norwegia	Strona internetowa organu ds. konkurencji	Tak	Organ ds. konkurencji, prasa i organizacje konsumenckie	Nie, na ogół nie
Polska	Poprzez regulatora	b.d.	Nikt	Nie
Portugalia	Energia elektryczna: rynek niezliberalizowany - regulator; rynek zliberalizowany: bezpośrednio ze sprzedawcami Gaz: strona internetowa Generalnej Dyrekcji ds. Energii	Nie	Energia elektryczna: nikt Gaz: b.d.	b.d.

<?xml:namespace prefix = v /><?xml:namespace prefix = w />Tabela 2. Porównania cen (dok.)

W jaki sposób odbiorca może porównać ceny?	Czy możliwe jest porównywanie cen (różne taryfy dla różnych poziomów zużycia)?	Kto oferuje porównania cen (regulator, organizacje konsumenckie, niezależne organizacje prywatne)	Czy specjalne oferty są uwzględniane w zestawieniach cen?

Rumunia	Energia elektryczna:
b.d.
Gaz: prasa,
bezpośrednio ze
sprzedawcami	Energia elektryczna:
tak, głównie ceny
dotychczasowych
monopolistów
Gaz: Tak	Energia elektryczna:
nikt
Gaz: regulator	Energia
elektryczna: b.d.
Gaz: nie
Słowacja(gaz)	b.d.	Tak	b.d.	Nie
Słowenia	Energia elektryczna:
publikacje urzędu
statystycznego
Gaz: strony
internetowe, media	Energia elektryczna: tak
Gaz: nie	Urząd statystyczny	Nie
Hiszpania	Strony internetowe
regulatora* i
sprzedawców,
bezpośrednio ze
sprzedawcami	Nie	Nikt	Nie
Szwecja	Bezpośrednio ze
sprzedawcami	Tak	Agencja ds.
Konsumentów	b.d.
Turcja	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

* Na zliberalizowanym rynku detalicznym regulator udostępnia listę sprzedawców funkcjonujących w każdej z prowincji

W jaki sposób odbiorca może porównać ceny?

We wszystkich krajach ankietowanych odbiorcy mogą porównywać ceny, ale w praktyce możliwość ta zależy od dostępu do informacji na temat cen.

Najbardziej rozpowszechnionym środkiem wykorzystywanym przez odbiorcę, który chce porównać ceny ofertowe różnych przedsiębiorstw, jest Internet. W Austrii, Danii, Estonii, Finlandii, Wielkiej Brytanii, we Włoszech, na Cyprze, w Holandii, Norwegii, Portugalii, na Słowacji (gaz), w Hiszpanii i Szwecji można uzyskać w ten sposób przynajmniej niektóre informacje. Przykładami takich stron internetowych są strony regulatorów, sprzedawców, urzędów/stowarzyszeń lub organizacji ochrony praw konsumenta i niezależnych organizacji, jak np. biura brokerskie i uniwersytety.

Dość rozpowszechniony jest bezpośredni kontakt ze sprzedawcami - co najmniej w Finlandii, we Francji, na Węgrzech, w Luksemburgu, Holandii, Portugalii (energia elektryczna), Rumunii, Hiszpanii i Szwecji. Jeżeli chodzi o różne formy bezpośredniego marketingu, jak np. bezpośredni kontakt za pomocą poczty elektronicznej i telesprzedaży, akwizycji (np. bardzo rozpowszechnionej w Wielkiej Brytanii), są one uważane za najbardziej skuteczne metody edukacji i zdobywania odbiorców.

Czy możliwe jest porównywanie cen?

Według informacji dostarczonych przez respondentów, możliwość porównania cen istnieje w 9 krajach (Austria, Dania, Wielka Brytania, Włochy, Litwa, Norwegia, Rumunia, Słowacja - gaz, i Szwecja). Ocena tego wydaje się być jednak raczej subiektywna i kontrowersyjna. W 6 krajach respondenci uważają, że porównanie cen nie jest możliwe (Estonia, Francja, Węgry, Holandia, Portugalia i Hiszpania). Interesujące jest to, że w dwóch krajach (Łotwa i

Słowacja) ceny są porównywalne tylko na rynkach gazu lub energii elektrycznej, ale nie na obu rynkach jednocześnie. W Finlandii uważa się, że ograniczona możliwość porównań cen wynika z różnych struktur taryf i braku zamieszczania na rachunkach kosztów ponoszonych w ciągu roku.

Kto oferuje porównania cen?

W zależności od kraju porównania cen są publikowane przez regulatorów, organizacje lub urzędy ochrony konsumenta, urzędy statystyczne, uczelnie wyższe i/lub organizacje prywatne. Z odpowiedzi zamieszczonych w kwestionariuszu wynika, że jeden z najbardziej zróżnicowanych sposobów podejścia do porównania cen istnieje w Finlandii, gdzie porównania cen cennikowych można znaleźć na stronie internetowej urzędu regulacyjnego, a porównania cen ofertowych - co najmniej na 3 krajowych stronach (a czwarta pojawi się wkrótce). Możliwość dokonywania porównań jest jednak na ogół ograniczona, ponieważ zestawienia najczęściej nie uwzględniają cen ofertowych, a jedynie ceny cennikowe.

Czy w porównaniach cen uwzględniane są oferty specjalne?

Jedynie w Austrii i Finlandii zestawienia cen (przygotowanych przez prywatne organizacje)⁵⁾ uwzględniają oferty specjalne.

Czy istnieją jakieś rejestry cen lub kalkulatory taryfowe?

Szczególnie przydatne narzędzie dla odbiorców umożliwiające porównywanie cen stanowią kalkulatory taryfowe (dostępne na przykład w Wielkiej Brytanii i Austrii) oraz rejestry cen (np. we Włoszech).

Rejestr cen jest publicznym (np. w Austrii) lub prywatnym (np. we Francji) źródłem informacji dotyczącym cen cennikowych i ofertowych (historycznych i/lub bieżących) na rynku energii elektrycznej i/lub gazu. Tego rodzaju wykazy różnią się zasadniczo zakresem, szczegółowością i strukturą. Opracowanie niektórych rejestrów (np. w Finlandii) leży w zakresie obowiązków niektórych organów (np. regulatora) funkcjonujących na tym rynku. W innych przypadkach prowadzenie wykazów jest dobrowolne (np. Wielka Brytania) - i mogą je prowadzić prywatne organizacje lub organy nie zajmujące się regulacją/nie reprezentujące władze. Rejestry cen są dostępne najczęściej na stronach internetowych (np. Austria, Dania, Finlandia, Francja, Wielka Brytania, Włochy, Norwegia i Szwecja).

Kalkulator taryfowy jest publicznym (np. Austria i Finlandia) lub prywatnym (np. Finlandia i Wielka Brytania) dostępnym systemem, który umożliwia odbiorcom porównanie aktualnych cen cennikowych i ofertowych różnych sprzedawców. Kalkulatory są zróżnicowane pod względem złożoności i możliwości ich zastosowania. Najprostsze z nich pozwalają odbiorcy porównać ceny cennikowe z cenami odbiorcy zaopatrywanych w energię przez dotychczasowych monopolistów lub innych sprzedawców. W bardziej zaawansowanych rozwiązaniach (np. Norwegia i Szwecja) odbiorcy mają do dyspozycji rozbudowany serwis pomagający im w procesie zmiany sprzedawcy. Mogą na przykład dowiedzieć się o najtańszych sprzedawcach w ich kraju, o procesie zmiany sprzedawcy, i le mogą

oszczędzić, jeśli ceny nie ulegną zmianie, a nawet mogą w tym samym serwisie zmienić sprzedawcę (np. w Finlandii).

W sumie rejestry cen istnieją w co najmniej 11, a kalkulatory taryfowe w co najmniej 5 krajach. Poniższa tabela zawiera opisy stosowanych narzędzi porównywania cen.

Tabela 3. Dostępność informacji o cenach i kalkulatora taryfowego

	Rejestr cen (informacje historyczne)	Kalkulator taryfowy (na przykład system internetowy, za pomocą którego odbiorca może porównać aktualne ceny różnych sprzedawców)
Austria	Tak. Dostępny jest rejestr cen z historycznymi cenami energii (en. elektrycznej i gazu), a także ceny za usługi sieciowe na stronie internetowej regulatora (www.e-control.at)	Tak. Regulator posiada na swojej stronie kalkulator taryfowy. Pozwala on obliczać najlepsze ceny dla określonego zużycia oraz obszaru (kod pocztowy), oraz pokazuje listę wszystkich sprzedawców zaopatrujących ten obszar
Dania	Tak. Przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą muszą informować duńskiego regulatora o zmianach cen i warunków. Regulator rejestruje nadsyłane dane w rejestrze, ponadto przygotowuje co miesiąc zbiorcze zestawienie cen energii elektrycznej, a w przypadku dotychczasowych monopolistów ceny są aktualizowane raz na kwartał. Jednakże regulator nie prowadzi na bieżąco rejestru i nie aktualizuje cen na bieżąco	b.d.
Finlandia	Tak. W Intemecie na stronie regulatora dostępny jest rejestr zawierający historyczne miesięczne dane o cenach cennikowych (energia elektryczna i gaz), a także o opłatach za usługi sieciowe (www.energiamarkkinavirasto.fi)	Tak. Ceny cennikowe. Regulator posiada kalkulator taryf na swojej stronie (www.energiamarkkinavirasto.fi). Ceny ofertowe: istnieją co najmniej 3 prywatni dostawcy usługi kalkulatora taryfowego w Intemecie (np. www.vaasaemg.com)
Francja	Tak. Rejestr cen jest prowadzony przez organizacje publiczne (energia elektryczna i gaz). Istnieje jedna prywatna inicjatywa, ale użytkownicy muszą płacić za tę usługę. Regulowane taryfy (sprzedaż z opłatą za usługi sieciowe) zostaną udostępnione przez komisję ds. regulacji energetyki (www.cre.fr). Roczna opłata za usługi sieciowe może być obliczana na stronie internetowej Komisji ds. Regulacji Energetyki (www.cre.fr)	Nie
Wielka Brytania	Tak. Nie ma żadnego urzędowego rejestru cen, ale istnieją np. niezależne firmy zajmujące się porównywaniem cen. Pozyskują pożądane informacje bezpośrednio od sprzedawców, a następnie regularnie je aktualizują.	Tak
Włochy	Tak. Rejestry cen z historycznymi informacjami na temat taryf dla odbiorców krajowych, podstawowe i specjalne taryfy dystrybucyjne (energia elektryczna); regulowane ceny gazu dla odbiorców końcowych dostępne są na stronie internetowej regulatora (www.autorita.energia.it)	Nie. Nie ma kalkulatora taryfowego na stronie internetowej regulatora. Nie stwierdzono istnienia żadnego niezależnego bezpłatnego internetowego kalkulatora taryfowego
Litwa	Tak. Regulator prowadzi i aktualizuje rejestr cen	b.d.

Norwegia	Tak. Rejestr cen trzech najbardziej powszechnych produktów jest dostępny na stronie internetowej organu ds. konkurencji. Opłaty za usługi sieciowe są dostępne na stronie internetowej regulatora	Tak. Organ ds. konkurencji i niektóre prywatne organizacje oferują takie przeliczniki. Odbiorcy mogą wejść do danych dotyczących swojego rocznego zużycia umieszczonych na stronie internetowej, i na tej podstawie zostaną porównane ceny
Portugalia	Energia elektryczna: rynek niezliberalizowany - tak. Ceny są publikowane w Dzienniku Urzędowym i są udostępnione na stronie internetowej regulatora. Rynek zliberalizowany: żadne informacje o cenach ofertowych nie są publikowane. Gaz: tak. Ceny są publikowane na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji ds. Energii	Rynek niezliberalizowany: tak. Regulator opracował kalkulator, który umożliwia dokonanie oceny najlepszej opcji taryfowej na regulowanym rynku energii elektrycznej (taryfy stosowane przez sprzedawców regulowanych). Rynek zliberalizowany: nie. Kalkulator taryfowy nie zawiera informacji o cenach sprzedawców na rynku konkurencyjnym
Rumunia	Tak. Sprzedawcy gazu są zobowiązani do podawania cen regulatorowi. Regulator aktualizuje rejestr cen co miesiąc - może opublikować te dane tylko w formie zbiorczej, tak aby informacje mające znaczenie z handlowego punktu widzenia nie zostały ujawnione	b.d.
Hiszpania	Taryfy lub ceny cennikowe: Tak. Co roku w Dzienniku Urzędowym publikowane są ceny energii elektrycznej i co trzy miesiące - ceny gazu. Regulator opracowuje dodatkowo dwa biuletyny nt. kształtowania się cen historycznych. Ceny ofertowe: nie	Nie. Regulator opracował kalkulator, ale tylko w celu porównania cen dotychczasowych monopolistów. W odniesieniu do rynku zliberalizowanego regulator oferuje listę sprzedawców funkcjonujących w każdej z prowincji kraju
Szwecja	Tak. Na stronie Szwedzkiej Agencji ds. Konsumenta dostępny jest rejestr cen. (www.konsumentverket.se). Rejestr nie jest kompletny. Sprzedawcy mogą na nim dobrowolnie publikować swoje ceny	Tak. Na stronie Szwedzkiej Agencji ds. Konsumenta (www.konsumentverket.se) istnieje kalkulator taryfowy (dla różnych rodzajów umów i różnych poziomów zużycia)

2.1.4. Reklamy i programy promocyjne dotyczące cen energii

PYTANIE:

W jaki sposób odbiorcy dowiadują się o nowych ofertach?

Metody sprzedaży stosowane przez sprzedawców

W związku z tym, że metody sprzedaży narzucają kanały, poprzez które odbiorca otrzymuje informacje o nowych ofertach (w przypadku najbardziej aktywnych rynków są to głównie kanały bezpośredniego marketingu), oba powyższe pytania są traktowane jak jedno.

Według odpowiedzi respondentów, najbardziej rozpowszechnioną metodą sprzedaży i zarazem źródłem informacji o nowych ofertach są media (np. reklamy w TV, tablice ogłoszeniowo-reklamowe, radio i pisma ilustrowane). W 14 z 23 krajów klienci są informowani przez media lub sprzedawcy wykorzystują media jako jedną z metod sprzedaży. Najbardziej rozpowszechnionymi metodami są: sprzedaż bezpośrednia, telesprzedaż i marketing mieszany (występujące w co najmniej 10 krajach), którym ustępują tylko Internet (w co najmniej 9 krajach) i informacje uzyskiwane przez odbiorcę za pośrednictwem poczty elektronicznej lub poczty zwykłej (dostępne w co najmniej 7

Grecja	Tylko jeden dotychczasowy monopolista dla drobnych odbiorców						
Wielka Brytania	X			X			
Węgry			X	X			X
Irlandia							
Włochy				X	X		
Łotwa							
Litwa	X				X		
Luksemburg							X
Holandia	X	X		X	X	X	
Norwegia	X			X		X	X
Polska							
Portugalia					Energia elektryczna: X		Energia elektryczna: X
Rumunia	Energia elektryczna: X		Energia elektryczna: X
Gaz:X	Energia elektryczna: X
Gaz:X	Gaz:X		
Słowacja (gaz)					X	X	
Słowenia	Energia elektryczna: X				X		
Hiszpania	X	X	X	X		X	X
Szwecja							
Turcja	X				X		

2.2. Przejrzystość rachunków i pokwitowań

W większości krajów istnieje pewien rodzaj ram prawnych poświęconych kwestiom przejrzystości i wystawiania rachunków. Tylko w trzech krajach (Luksemburg, Holandia i Hiszpania) nie istnieją przepisy prawne, które regulowałyby tę kwestię.

2.2.1. Treść rachunku

PYTANIE:

Różne elementy składowe rachunku (stawki, taryfy i podatki). Które elementy są obowiązkowe?

W jaki sposób rozgranicza się ceny energii od opłat za usługi dystrybucyjne i od podatków?

Etykietowanie. Czy odbiorcy są informowani o rodzajach paliw wykorzystanych do produkcji zużytej przez nich energii elektrycznej (węgiel, energia odnawialna, gaz, energia jądrowa itp.)?

Obowiązkowe i fakultatywne elementy składowe rachunku

Między krajami istnieją ogromne różnice w elementach, które muszą być uwzględnione na rachunku. Opłaty, taryfy i podatki są zróżnicowanymi elementami rachunków w Austrii, Estonii, Finlandii, Francji (energia elektryczna), Irlandii, Włoszech, na hotwie, w Norwegii,

Portugalii, Rumunii, na Słowacji (energia elektryczna) i w Szwecji. Taryfy i podatki są zróżnicowanymi elementami we Francji (gaz), na Węgrzech i w Hiszpanii (energia elektryczna); taryfy są zróżnicowanymi elementami na Litwie, a podatki - w Luksemburgu i Turcji.

W Danii, Grecji, Holandii i w Polsce nie ma reguł dotyczących tej kwestii, jednak w Danii są one obecnie opracowywane i będą obowiązywać w odniesieniu do gazu ziemnego pod koniec 2005 r., a w odniesieniu do energii elektrycznej - w 2006 r. Rachunki zawierają rozmaite inne elementy, które-jak to pokazują poniższe przykłady- różnią się w zależności od kraju. Inne elementy zostały wymienione odrębnie w tabeli 5.

Przykład Estonii

Należy podać oddzielnie ilość zużytej energii, cenę energii i opłaty sieciowe.

Przykład Finlandii

Przy wystawianiu rachunku sprzedawca musi wyszczególnić elementy, które składają się na końcową cenę energii elektrycznej lub gazu ziemnego. W związku z tym, że organ regulacyjny ma uprawnienia do wydawania dodatkowych przepisów dotyczących informacji, które powinny być podane na rachunku, regulator wydał decyzję określającą poszczególne pozycje, które muszą być uwzględnione na rachunku.

Detaliczny sprzedawca energii elektrycznej lub gazu ziemnego musi zamieszczać na rachunku wystawianym odbiorcom co najmniej następujące pozycje: składniki taryfy, liczbę fakturowanych jednostek, cenę jednostkową poszczególnych składników ceny, kwotę za każdy składnik ceny, łączną kwotę za usługi sieciowe oraz za energię, różne podatki i inne dodatkowe opłaty oraz ostateczną kwotę rachunku.

Przykład Francji

Rachunek musi zawierać i wyodrębnić VAT, opłaty sieciowe (w przypadku energii elektrycznej), podatki lokalne i dochodowe.

Przykład Irlandii

Komponentami rachunku są: numer identyfikacyjny licznika (ang. *meter point reference number*, MPRN), stawka taryfowa, liczba jednostek zużytej energii,

koszty stałe, opłata za usługi użyteczności publicznej (ang. *publicservice obligations*, PSOs), VAT i okres, za jaki rachunek jest wystawiony.

Przykład Włoch

Zarówno rachunki za energię elektryczną, jak i za gaz muszą zawierać dokładne informacje dotyczące okresu, za jaki jest wystawiony rachunek, odczyt licznika, zużycie energii, różne elementy taryfy, ceny jednostkowe, podatki i wszelkie inne opłaty (np. z tytułu innych usług niż dostawy energii, odsetki i opłaty z tytułu opóźnienia w płatności wcześniejszych rachunków). Dodatkowe obowiązkowe informacje obejmują terminy i warunki płatności, konsekwencje opóźnienia płatności, stan dotychczasowych płatności, numery telefonów serwisu i pogotowia energetycznego, sposoby rozłożenia płatności na raty (w stosownych przypadkach), faktyczny i standardowy poziom obsługi towarzyszący dostawom energii (raz w roku), średnie zużycie energii w danym okresie (raz w roku).

Przykład Rumunii

Elementy składowe rachunku obejmują: taryfę dla energii elektrycznej zgodnie z umową sprzedaży (struktura taryfy jest szczegółowa i obejmuje wszystkie takie współczynniki taryfowe, jak: opłata stała zależna od mocy, zróżnicowane ceny energii elektrycznej w zależności od czasu korzystania z taryfy, opłata dzienna), VAT i akcyzy, okres, za który wystawiony został rachunek, kod identyfikacyjny licznika, indeks początkowy i końcowy, okres, za który naliczona jest opłata, oraz dane identyfikacyjne odbiorcy.

Przykład Szwecji

Szwedzka ustawa o energii elektrycznej nie zawiera żadnych reguł dotyczących wystawiania rachunków, ale istnieją w tym zakresie ogólne zasady zawarte w regulacjach prawnych dotyczących ochrony konsumenta. Określają one, które elementy składowe należy podawać na fakturze, np.: nazwisko/nazwę odbiorcy i sprzedawcy, numer organizacyjny sprzedawcy, karta F-tax, opłaty, podatek od energii, VAT, cena certyfikatu energii elektrycznej (specyfika rynku szwedzkiego), data płatności, odsetki, żyro bankowe lub pocztowe. Inne elementy, które są zazwyczaj podawane (w praktyce dobrowolnie), to opłaty nakładane przez władze publiczne, jak np. koszty nadzoru, gotowości i bezpieczeństwa.

Ponadto, przedsiębiorstwo dystrybucyjne musi dostarczać odbiorcom raport zawierający między innymi dwie istotne pozycje identyfikacyjne: identyfikację punktu przyłączenia i identyfikację obszaru. Te elementy, niezbędne w procesie zmiany sprzedawcy, są zazwyczaj zamieszczane na rachunku za energię elektryczną, a nie w specjalnym raporcie.

Inspektorat ds. Rynków Energii nie zajmuje się nadzorowaniem zawartości rachunku za energię elektryczną, a jedynie sprawdza, czy raport zawiera elementy identyfikacyjne.

Organizacja branżowa wydaje zalecenia w sprawie treści rachunku za energię elektryczną i zaleca wszystkim swoim członkom stosowanie tej samej terminologii.

Tabela 5. Obowiązkowe elementy rachunku (poza łączną kwotą rachunku)

	Opłaty Taryfy		Podatki i inne opłaty nakładane przez władze publiczne	Inne elementy	Uwagi
Austria	X	X	X	Dane identyfikacyjne punktu pomiarowego	
Dania					Zasady w trakcie formułowania
Estonia	X	X	X		
Finlandia	X	X	X	Wielkość zużycia	
Francja (el.)	X	X	X		Opłaty obejmują: opłaty za energię i usługi, opłaty sieciowe
Francja (gaz)		X	X		Ceny za energię i opłaty za usługi sieciowe zazwyczaj nie są wyodrębniane na rachunkach małych odbiorców
Grecja					Na razie brak zasad
Wielka Brytania					b.d.
Węgry		X	X	Wielkość zużycia, okres rozliczeniowy	
Irlandia	X	X	X	Wielkość zużycia, opłata za PSOs, okres rozliczeniowy	
Włochy	X	X	X	Okres rozliczeniowy, odczyt licznika i zużycie, termin płatności, zaległe opłaty	Rachunki za dwie usługi (energia elektryczna i gaz) muszą zawierać oddzielne dane dla każdego medium
Łotwa	X	X	X		

Litwa		X			
Luksemburg				X	
Holandia					Na razie brak zasad
Norwegia	X	X	X		
Polska					Na razie brak zasad
Portugalia	X	X	X	Dane identyfikacyjne punktu pomiarowego, okres rozliczeniowy, termin płatności, średnie dobowe zużycie energii, zaległe opłaty itd.	Rachunki nie tylko podają taryfy i ceny, ale również inne opłaty i obowiązujące podatki
Rumunia	X	X	X		
Słowacja (gaz)					b.d.
Słowenia (el.)	X	X	X		Gaz: b.d.
Hiszpania (el.)		X	X		
Szwecja	X	X	X	Certyfikaty energii elektrycznej (OZE)	Swedenenergy wydaje zalecenia odnośnie treści rachunku za energię elektryczną
Turcja			X	Wielkość zużycia, średnie dobowe zużycie energii, zadłużenie	

Czy rozgranicza się ceny energii od opłat za dystrybucję i od podatków?

Tylko w mniejszości ankietowanych krajów ceny za energię (sprzedaż) są oddzielane od opłat za dystrybucję, a mianowicie w Danii, Estonii, Finlandii, Francji (energia elektryczna), na Litwie, w Norwegii, Polsce, Portugalii (energia elektryczna) i w Szwecji. Na Słowacji ceny energii są obowiązkowo oddzielane od opłat za dystrybucję tylko w przypadku odbiorców nieuprawnionych. W Hiszpanii (energia elektryczna) ceny energii przynajmniej raz w roku muszą być oddzielone na rachunku od opłat za dystrybucję. W Rumunii (gaz) ceny są oddzielone od opłat za usługi dystrybucyjne w wyniku odrębnych taryf dla dystrybucji.

We wszystkich krajach, w których ceny energii są oddzielone od opłat za dystrybucję, informacja jest przekazywana odbiorcom na rachunkach.

Ceny za energię nie są oddzielone od opłat za dystrybucję w Austrii, Francji (gaz), Grecji, Wielkiej Brytanii, na Węgrzech, we Włoszech, natomiast, w Luksemburgu, Holandii, Rumunii (energia elektryczna), na Słowacji (gaz) i w Turcji.

Informowanie o rodzajach paliw wykorzystanych do wytworzenia energii elektrycznej zużytej przez odbiorcę

Zgodnie z dyrektywą 2003/54/WE (art. 3.6), państwa członkowskie od 1 lipca 2004 r. muszą zapewnić, by sprzedawcy energii elektrycznej podawali na rachunku lub dołączali do rachunku oraz informowali w materiałach promocyjnych: o udziale każdego z rodzajów paliw wykorzystanych do wytworzenia energii elektrycznej sprzedanej w poprzednim roku,

wpływie wytwarzania tej energii elektrycznej na środowisko naturalne (w postaci co najmniej danych o emisjach CO₂ i odpadach radioaktywnych).

Odbiorcy w 15 krajach nie otrzymują informacji (w formie czegoś w rodzaju etykiety) o tak rozumianym pochodzeniu zużytej przez nich energii elektrycznej. Do tych krajów należą: Dania (zasady wejdą w życie w październiku 2005 r.), Estonia, Grecja, Węgry, Irlandia, Włochy, Łotwa, Holandia, Norwegia⁶⁾, Polska⁷⁾, Portugalia, Słowacja (gaz), Hiszpania, Szwecja i Turcja.

Jednakże w pięciu krajach (Austrii, Finlandii, Francji Rumunii i Słowacji - energia elektryczna) wszyscy odbiorcy otrzymują informacje o składzie paliw wykorzystywanych do wytwarzania energii elektrycznej. W Wielkiej Brytanii przekazywanie takiej informacji nie jest obowiązkowe i decyzja pozostaje w gestii sprzedawcy.

Charakter tej informacji i sposób jej przekazywania nie są wyraźnie określone, ale poniższe przykłady dają wyobrażenie o stosowanych praktykach.

Przykład Finlandii

Sprzedawcy muszą podawać na rachunku lub dostarczać wraz z rachunkiem i zamieszczać w materiałach promocyjnych udostępnianych odbiorcom końcowym informacje na temat udziału każdego źródła energii w ogólnej mieszance paliw wykorzystywanej do produkcji energii elektrycznej sprzedanej przez sprzedawcę w roku poprzednim. Rachunki i materiały promocyjne muszą również podawać, gdzie ogólnie dostępne są informacje na temat oddziaływania na środowisko naturalne (emisja CO₂ i odpady radioaktywne) produkcji energii elektrycznej sprzedanej przez sprzedawcę w ciągu poprzedniego roku. Obowiązek ten odnosi się tylko do energii elektrycznej sprzedawanej w Finlandii.

Zgodnie z postanowieniami rządowego dekretu, sprzedawca musi co najmniej raz w roku dołączyć lub umieścić na rachunku informację o pochodzeniu energii elektrycznej. Informacja ta musi być również podana w materiałach promocyjnych udostępnianych odbiorcom końcowym. Przekazywane dane obowiązkowo dotyczą co najmniej trzech następujących kategorii paliw: (1) paliwa kopalne i torf, (2) odnawialne źródła energii, oraz (3) energia jądrowa. Informacja ta może być bardziej szczegółowa.

Przykład Wielkiej Brytanii

Sprzedawcy nie są formalnie zobowiązani do przekazywania odbiorcom etykiety informacyjnej. Niemniej niektórzy z nich, dostarczający energię ze źródeł odnawialnych, podają informację o pochodzeniu energii elektrycznej. Od 1 lipca 2005 r. na sprzedawców zostanie nałożony wymóg koncesyjny, obligujący do przedstawiania odbiorcom informacji na temat rodzajów źródeł, z których pochodzi sprzedana energia elektryczna.

Przykład Rumunii

W sektorze energii elektrycznej, zgodnie z zasadami określonymi przez regulatora, sprzedawcy są zobowiązani do podawania informacji w sposób znormalizowany, na rachunku lub wraz z rachunkiem, obejmującej rodzaje źródeł wytwarzania energii oraz wartości wskaźników dot. środowiska naturalnego w odniesieniu do energii sprzedanej w roku poprzednim.

Przykład Słowacji (energia elektryczna)

Sprzedawcy mają obowiązek informowania swoich odbiorców co najmniej raz w roku o strukturze paliw wykorzystanych do wytwarzania energii elektrycznej. Każdy sprzedawca musi publikować udział poszczególnych źródeł energii w całkowitej strukturze produkcji energii elektrycznej w poprzednim roku. Informacja ta musi być podana na rachunkach za energię elektryczną i w materiałach promocyjnych sprzedawcy.

2.2.2. Wystawianie rachunku

PYTANIE:

Liczba rachunków szacunkowych i dostęp do opisu metody szacowania zużycia (na rachunku)

Czy odbiorcy mają możliwość wyboru między jednym rachunkiem (obejmującym dystrybucję i sprzedaż), a oddzielnymi rachunkami, zwłaszcza po zmianie sprzedawcy? Jaka jest praktyka (w przypadku jednego rachunku - kto ją wystawia, operator sieci czy sprzedawca)? Czy istnieją jakiegokolwiek problemy, np. z zabezpieczeniem finansowym?)

Dostępne formy płatności

Stosowanie i przekazywanie rachunków szacunkowych

Między poszczególnymi ankietowanymi krajami występują zasadnicze różnice w zakresie rachunków szacunkowych. W Norwegii, Rumunii (gaz), Hiszpanii i Turcji nie ma rachunków szacunkowych i wobec tego wszystkie rachunki dotyczą faktycznie zużytej energii. W Holandii, Polsce i na Słowacji (gaz) jest do 11 rachunków szacunkowych, ale w Finlandii ich liczba (na podstawie umowy ze sprzedawcą) może wahać się w granicach od 3 do 11, w Austrii od 4 do 12, w Grecji od 2 do 4, w Portugalii od 0 do 10, a w pozostałych badanych krajach (Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg i Rumunia (energia elektryczna) liczba rachunków waha się od 2 do 10. W Wielkiej Brytanii 36%, w Szwecji prawie 100% rachunków to rachunki szacunkowe, a ich liczba jest zróżnicowana.

Jedynie we Włoszech opisy metod szacowania są podawane na rachunkach. W Luksemburgu jest to możliwe, ale zależy od dystrybutora lub sprzedawcy. W Rumunii sprzedawca proponuje i uzgadnia z odbiorcą szacunki *ex ante*, a w Austrii opisy nie są regulowane przez prawo, ale zalecane przez regulatora.

Tabela 6. Wykorzystanie i przekazywanie rachunków szacunkowych